

[Morten Lange.]

at hvis vi vil have den økonomiske og monetære union, så må vi følge dem. Jeg indrømmer, at formelt er dette ikke suverænitetstafståelse, men hvis vi mener det alvorligt, så er der altså bare det, at så følger der en hel del af den slags med, og i det hele taget vil det nok vise sig, at vi er udsat for det, jeg kalder en snigende suverænitetstafgivelse, som går langt videre, end vi har fået det fremført. Jeg tror, at det i virkeligheden bliver meget svært at sætte grænserne for vores suverænitet. Men det har vi altså ikke fået så forførdelig nøje præciseret, og jeg ved i hvert fald, at der er ikke ret mange mennesker her i landet, der bliver klogere af at læse lovforslagets § 4, måske ikke engang de mest drevne jurister.

Hr. Dalsager var inde på et andet og i for sig mere vidtgående spørgsmål om socialismen og De europæiske Fællesskaber, om der var muligheder for socialisme inden for De europæiske Fællesskaber, og flere andre talere har i virkeligheden været inde på tilsvarende spørgsmål, specielt dem, der har kritiseret de unge socialister, der synes, at socialismens muligheder var ringe. Det forekommer mig fuldstændig klart, at Romtraktaten er baseret på en ren liberalistisk, kapitalistisk filosofi. Det kan man læse ud af hvert eneste afsnit, og man kommer ikke uden om det. Det nytter ikke noget at vride sig fra det. Man kan prøve på at klare sig, så godt man kan med socialistiske muligheder, men man vil opdage, at når de bliver sat på en prøve, og man virkelig skal til at udnytte dem, vil det vise sig, at man kommer i strid med Romtraktaten, og det er der ikke noget mærkeligt i, for den er skrevet ud fra en ganske usocialistisk tankegang.

Hr. Stetter nævnte, at vi fra socialistisk folkepartis side ikke havde været flittige nok til at tale om alternativer. Det forekommer os, at det er rigeligt at pege på et nordisk samarbejde, ikke nødvendigvis en Nordetraktat, der er mange andre muligheder, men de nordiske lande er stærke og uden-

rigspolitisk, udenrigshandelsmæssigt især da, stærke nok til, at et samarbejde mellem dem er en tilstrækkelig og rimelig stor enhed.

Samtidig var det interessant, at hr. Stetter slap noget andet løs, som vi nu har talt om et stykke tid og hver gang fået at vide, at der var ingen fare. Vi får en toldgrænse mod Sverige. Hvis der ikke sker mirakler i forhandlingerne inden for Fællesskaberne, ender det med, at vi får en eller anden papirtold og kuglelejetold og derudover en masse certifikater af forskellig art. Efter hvad der hidtil er oplyst, skal papir ud over det, vi i gennemsnit har indført i en række år, fortoldes, hvis det skal ind i Danmark. Kort sagt, de løfter, vi har fået, hvad det angår, synes efter det foreliggende ikke at holde.

Hr. Stetter har heller ikke forstået, hvad jeg sagde om punktafgifterne. For mig var det i og for sig ikke afgørende, om de var højere eller lavere. Jeg spurgte bare: kan vi være sikre på, kan vi have nogen tillid til, at vi selv kan afgøre spørgsmålet om vores punktskatters højde? Og det er fuldstændig klart, at det kan vi ikke have nogen sikkerhed for ved udløbet af den dispensationsperiode, vi har fået.

Endelig har flere nævnt Mansholts meget interessante og indholdsrige brev. Det forekommer mig, at det i vid udstrækning er et suk fra et lidt deprimeret kommissionsmedlem. Der er mange udmærkede intentioner i det, men som vi allerede har set af mange af de ting, man har søgt at gøre i Fællesskaberne, er vanskelighederne ved at gennemføre denne forureningsbekæmpelse særdeles store. Jeg har fornemmelsen af, at det, der vil ske, hvis vi skal foretage sådan noget i fællesskab, er, at vi under den hellige enstemmigheds princip kommer til at vente om ikke på det sidste så dog på det næstsidste svin, før vi kommer videre, og det er i virkeligheden noget af det, som holder udviklingen mest tilbage. Efter min opfattelse er det en fordel for et land konkurrencemæssigt at